Lausunto VNS 8/2025 vp Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta
Liikenne- ja viestintävaliokunta 26.2.2026
Etanoliautoilijat ry

Etanoliautoilijat ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto energia- ja ilmastostrategiaan.

Lausunto

Etanoliautoilijat ry korostaa lausuntonaan teknologianeutraliteetin merkitystä päästövähennystavoitteiden toteutumisessa, aikataulussa ja kustannustehokkuudessa. Erityisesti liikenteessä kyse ei ole vain yhdestä ratkaisusta, vaan monista vaihtoehdoista, joista kansalaisten ja yritysten tulisi voida valita itselleen parhaiten sopiva vaihtoehto.

Suomen olosuhteissa, jossa autokanta on vanhaa ja se uusiutuu hitaasti ei riitä, että uudet ajoneuvot ovat vähäpäästöisiä, vaan tulisi löytää myös toimia, joilla pystytään puuttumaan olemassa olevan autokannan päästöihin. Edelleen yli puolet uusista ostetuista henkilöautoista on varustettu polttomoottorilla, ja nämä autot ovat keskimäärin käytössä vielä 2050-luvulle tultaessa.

Ongelma ei kuitenkaan ole polttomoottori, vaan niissä käytettävät fossiiliset polttoaineet. Kansainvälisessä vertailussa löytyy useita kustannustehokkaita keinoja, joilla voidaan kannustaa autoilijoita siirtymään uusiutuviin vaihtoehtoihin ja siten saavuttaa päästövähennyksiä nostamatta autoilun kustannuksia.

Konversiotukien budjetti

Konversiotukien budjettia tulisi kasvattaa nyt esitetystä 1 miljoonan vuosibudjetista. Kyseessä on Traficomin laskelmienkin mukaan erittäin kustannustehokas päästövähennystoimi (48€/ tCo2), jolla voitaisiin merkittävästi kasvattaa toimien kokonaisvaikuttavuutta. Esimerkiksi romutuspalkkiolle on esitetty 20 miljoonan budjettia, vaikka sen kustannustehokkuus on huomattavasti heikompi.

Oleellista on myös jatkovalmistelussa nostaa yksittäisen muuntotuen määrää aiemmasta. Vuoden 2024 lyhyen muuntotukikauden perusteella on selvää, että entinen 200 euron tukitaso ei riitä kannusteeksi ja muuntotukea jäisi todennäköisesti käyttämättä. Asianmukaisesti tehty etanolikonversio esimerkiksi nykyaikaiseen plug-in hybridiin suoraruiskutusteknologialla maksaa asennettuna ja muutoskatsastettuna noin 800-1000 euroa, jolloin 200 euron tuki ei muodosta riittävää kannustetta.

Etanoliautoilijat ry esittää, että muuntotuen taso voitaisiin jatkossa sitoa muutoksen todellisiin kustannuksiin siten, että sähköiseen muuntotukihakemukseen tulisi liittää myös kuitit muutossarjasta, asennuksesta sekä muutoskatsastuksesta. Muuntotuki voisi olla esimerkiksi korkeintaan 800 euroa, kuitenkin korkeintaan 90 prosenttia muutoksen todellisista kustannuksista. Näin voitaisiin luoda riittävän vahva kannustin ilman, että muuntotuki olisi kuitenkaan ikinä suurempi kuin muutoksen todellinen kustannus.

Maltillisella korotuksella 2,5 miljoonaan vuodessa voitaisiin saavuttaa 12 500 uutta konversiota tukikauden aikana sekä yli 200 000 tonnin päästövähennykset ajoneuvojen jäljellä olevana käyttöaikana.

Strategian toimien määrärahat

Energia- ja ilmastostrategiaan on kirjattu, että muuntotuet palautettaisiin käyttöön vuosille 2026–2029. Taulukossa tälle on myös varattu 4 miljoonan euron määräraha. Tätä määrärahaa ei kuitenkaan ole vielä kirjattu valtion talousarvioon eikä se sisältynyt myöskään vuoden ensimmäiseen lisätalousarvioon.

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman ja Energia- ja ilmastostrategian uskottavuuden kannalta olisi ratkaisevan tärkeää, että niihin kirjatut toimenpiteet myös toteutettaisiin päätettyjen kirjausten mukaisesti. Liikenne- ja viestintävaliokunta voisi omassa lausunnossaan edellyttää ministeriötä tuomaan selonteon mukaisen määrärahan seuraavassa lisätalousarviossa ja sen jälkeen käynnistämään lainvalmistelutyön muuntotukilain päivittämiseksi.

Etanoliautoilijat ry
Antti Grönlund
Toiminnanjohtaja

Lisätiedot: antti.gronlund@etanoliautoilijat.fi / 041 309 5091